מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את השורש בתוך מילים שונות
- להבין אילו אותיות נוספות לשורש בתחילת המילה או בסופה
- לקבץ מילים למשפחות לפי שורש משותף

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – מצאו את השורש

1. ב – כ-ת-ב
2. ג – ל-מ-ד
3. ג – ל-ב-ש
4. ב – ש-מ-ר
5. ד – ג-ד-ל

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – רוב השורשים בעברית בנויים משלוש אותיות עיקריות
2. לא נכון – הן אותיות נוספות, והשורש נשאר רק שלוש האותיות העיקריות
3. נכון – שורש משותף יוצר קשר במשמעות בין המילים
4. לא נכון – יש להן שורשים שונים: ש-מ-ר לעומת ש-י-ר

חלק ג׳ – השלימו את המילה או השורש

1. תלמיד
2. ג-ד-ל
3. כתב
4. ל-ב-ש

חלק ד׳ – התאימו מילה לשורש שלה

- 1 – ה (כ-ת-ב)
- 2 – א (ל-מ-ד)
- 3 – ד (ש-מ-ר)
- 4 – ג (ג-ד-ל)
- 5 – ב (ר-ק-ד)

חלק ה׳ – סדרו את שלבי הבלש

1. קוראים את המילה בקול ומזהים את כל האותיות שבה
2. מחפשים אותיות שנוספו בתחילת המילה, כמו מ, ת או ה
3. מחפשים אותיות שנוספו בסוף המילה, כמו ה, ים או ות
4. מורידים את האותיות הנוספות ונשארים עם שלוש אותיות עיקריות
5. כותבים את השורש עם מקפים ובודקים עם הקבוצה

חלק ו׳ – כתיבה ברשות הדמיון

1. מילים הגיוניות מאותו שורש, למשל שמר, שומר, משמר, שמירה
2. התלמיד מציין שלשלושתן אותו שורש ג-ד-ל ומשמעות הקשורה לגודל

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורש נכון בן שלוש אותיות עם שתי מילים הגיוניות
- הסבר שמבדיל בין אותיות קבועות לאותיות נוספות
- משפחת מילים עם שורש משותף ברור

טיפים להפעלה:

- אפשר לבצע את התרגול בזוגות ואז להשוות תשובות מול פס הבדיקה
- לחזק את ההרגל לכתוב תמיד את השורש עם מקפים
- להשתמש בדף כהכנה למשחקי התחנה בכיתה

דף תרגול: שורשים ומשפחות מילים

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד למצוא שורש במילה, ולמצוא מילים שבאות מאותה משפחה.

📖 מילון קטן:

שורש	שלוש האותיות העיקריות שבונות את המילה ואת המשמעות שלה
משפחת מילים	מילים שונות שנבנו מאותו שורש
תחילית	אות או כמה אותיות שמתווספות בתחילת המילה
סופית	אות או כמה אותיות שמתווספות בסוף המילה
בלש שורשים	מי שמחפש ומוצא את השורש בתוך מילה
פס בדיקה	כלי שבודקים בו תשובות אחרי שכולם ענו
מעטפת צבע	מעטפה שמסדרים בה קלפים לפי צבע

1 חלק א׳ – מצאו את השורש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה שורש יש במילה מכתב?

א) מ-כ-ת ב) כ-ת-ב ג) כ-ת-מ ד) מ-כ-ב

2. איזה שורש יש במילה תלמיד?

א) ת-ל-מ ב) ל-מ-י ג) ל-מ-ד ד) ת-מ-ד

3. איזה שורש יש במילה התלבש?

א) ת-ל-ב ב) ל-ב-ת ג) ל-ב-ש ד) ה-ל-ב

4. איזה שורש יש במילה שמירה?

א) מ-י-ר ב) ש-מ-ר ג) ש-מ-ה ד) ר-מ-ש

5. איזה שורש יש במילה מגדל?

א) מ-ג-ד ב) ג-ד-מ ג) ד-ל-ג ד) ג-ד-ל

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ברוב המילים בעברית יש שורש בן שלוש אותיות	☐	☐
2	האותיות שמתווספות בתחילת המילה או בסופה הן חלק מהשורש	☐	☐
3	מילים מאותה משפחה חולקות משמעות קרובה כי יש להן שורש משותף	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	המילים 'שומר' ו'שיר' הן מאותה משפחה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה או השורש

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה _____ נבנתה מהשורש ל-מ-ד ומתארת מי שלומד

2. המילה 'מגדל' שייכת למשפחת המילים של השורש _____

3. בתוך המילה 'התכתבנו' האותיות שנוספו לשורש כ-ת-ב הן ה ו-נו, אחרי שמורידים אותן נשאר עם _____

4. המילה 'מלביש' שייכת למשפחת השורש _____

4 חלק ד' – התאימו מילה לשורש שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מכתב	___	**א.** ל-מ-ד
2. תלמיד	___	**ב.** ר-ק-ד
3. שומר	___	**ג.** ג-ד-ל
4. מגדל	___	**ד.** ש-מ-ר
5. רקדן	___	**ה.** כ-ת-ב

5 חלק ה' – סדרו את שלבי הבלש

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מחפשים אותיות שנוספו בתחילת המילה, כמו מ, ת או ה
☐	מחפשים אותיות שנוספו בסוף המילה, כמו ה, ים או ות
☐	כותבים את השורש עם מקפים ובודקים עם הקבוצה
☐	קוראים את המילה בקול ומזהים את כל האותיות שבה
☐	מורידים את האותיות הנוספות ונשארים עם שלוש אותיות עיקריות

6 חלק ו' – כתיבה ברשות הדמיון

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שורש אחד, לדוגמה ש-מ-ר, וכתבו לפחות ארבע מילים מאותה המשפחה

2. הסבירו במילים שלכם למה המילים 'גדול', 'הגדיל' ו'מגדל' שייכות לאותה משפחה

כרטיס יציאה

כתבו שורש אחד ושתי מילים שנבנות ממנו

מה ההבדל בין שורש לבין אותיות שמתווספות למילה?

תנו דוגמה למשפחת מילים אחת

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀